

कनिष्ठ लिपिक पद परीक्षा
(६ ऑक्टोबर, २०१३)

जिल्हा निवड समिती, वाशीम

- १) भारतीय घटनेच्या कितव्या कलमानुसार भारतात निवडणूक आयोगाची रचना करण्यात आली आहे?
 १) २८० २) ३२४ ३) ३६८ ४) ३७१
- २) खालीलपैकी कोणत्या वर्षी भारतात पहिल्यांदाच विधी आयोगाची रचना करण्यात आली?
 १) १९५१ २) १९५३ ३) १९५५ ४) १९५७
- ३) राष्ट्रपतीची निवड करण्याच्या प्रक्रियेत खालीलपैकी कोणाचा संभाग नसतो?
 १) लोकसभा सदस्य २) राज्यसभा सदस्य ३) विधानसभा सदस्य ४) विधानपरिषद सदस्य
- ४) पंचायतराजचे तीन स्तर कोणी सुचविले?
 १) सरकारिया समिती २) दांडेकर समिती
 ३) नाईक समिती ४) बळवंतराव मेहता समिती
- ५) भारतीय राज्यघटनेतील कलम मुळे सृश्यता नष्ट होऊन असृश्यता पाळणे हा शिक्षेस पात्र गुन्हा झाला आहे.
 १) कलम १७ २) कलम २१ ३) कलम १८ ४) कलम ४४
- ६) “यक्षगान” हे या राज्यातील लोकनृत्य होय.
 १) आसाम २) मणिपूर ३) कर्नाटक ४) तामिळनाडू
- ७) भारतातील या टेकड्या प्राचीन जीवविशेषांबद्दल प्रसिद्ध आहेत.
 १) पतकोई २) शिवालिक ३) गारो ४) जयंतीला
- ८) पालघाट ही खिंड या दोन पर्वत रांगांमधून जाते.
 १) पश्चिम घाट व पूर्व घाट २) पश्चिम घाट व अरवली ३) पश्चिम घाट व निलगिरी ४) अरवली व सातपुडा
- ९) खालीलपैकी कोणती जोडी चुकीची आहे?
 १) रेल्वे इंजिन - वितरंजन २) रेल्वे डबे - पेराबूर ३) डिझेल इंजिन - वाराणसी ४) जहाजबांधणी - ट्रॉम्बे
- १०) खालीलपैकी तीन नद्या या कृष्णोच्या उपनद्या आहेत. चौथी वेगळी नदी ओळखा?
 १) तुंगभद्रा २) मलप्रभा ३) घटप्रभा ४) इंद्रावती
- ११) वाशिम जिल्हातील विधानसभा मतदारसंघांपैकी चुकीचा मतदारसंघ ओळखा.
 १) ३३ - रिसोड २) ३४ - वाशिम ३) ३५ - कारंजा ४) ३६ - मंगरुळपीर
- १२) “इंडियन स्ट्रॉगल” हे पुस्तक कोणी लिहिले?
 १) द्वौ. द्वौ. गिरी २) गोपाळकृष्ण गोखले ३) सुभाषचंद्र बोस ४) जवाहरलाल नेहरू
- १३) आभिनव भारत संघटनेची स्थापना केहा झाली?
 १) १९०४ २) १९०५ ३) १९०६ ४) १९१०
- १४) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी महाड येथे घवदार तळ्याचा सत्याग्रह कोणत्या वर्षी केला?
 १) १९३० २) १९२५ ३) १९२७ ४) १९२२
- १५) चुकीची जोडी ओळखा.
 १) दया पवार - बलुते २) लक्ष्मण माने - उपरा
 ३) लक्ष्मण गायकवाड - उचल्या ४) शंकर खरात - कोंडवाडा
- १६) जागतिक व्यापार संघटनेचे मुख्यालय कोठे आहे?
 १) पॅरिस २) जिनेवा ३) न्यूयॉर्क ४) बर्न
- १७) “मेयोयर्स” हे आत्मचरित्र खालीलपैकी कोणाचे आहे?
 १) बेनझिर भुट्टो २) नेल्सन मंडेला ३) मिखाईल गोर्बाचेव्ह ४) डॉ. मनमोहन सिंग

- १८) गांधीसागर अभयारण्य कोणत्या राज्यात आहे?
 १) मध्यप्रदेश २) गुजरात ३) उत्तर प्रदेश ४) राजस्थान
- १९) महसूल वर्ष कोणत्या तारखेस संपते?
 १) ३१ मार्च २) ३० जून ३) ३१ जुलै ४) ३१ डिसेंबर
- २०) साठी “सांगली” बाजारपेठ प्रसिद्ध आहे?
 १) ऊस २) द्राक्षे ३) हळद ४) गूळ
- २१) महाराष्ट्रातील कापूस एकाधिकार योजनेचा प्रमुख उद्देश कोणता होता?
 १) उत्पादकाला वाजवी किंमत २) मध्यस्थांचे उच्चाटन
 ३) कापसाला स्थिर किंमत ४) सहकारी संस्थांचा विकास
- २२) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरानी १९२० मध्ये सुरु केलेल्या वृत्तपत्राचे नाव काय?
 १) जनता २) मूकनायक ३) बहिष्कृत भारत ४) प्रबुद्ध भारत
- २३) बहिर्वक्र आरशामुळे तयार होणारी प्रतिमा नेहमी असते.
 १) आभासी व वस्तूपेक्षा मोठी २) आभासी व वस्तूपेक्षा लहान ३) वस्तव व वस्तूपेक्षा लहान ४) वस्तव व वस्तूपेक्षा मोठी
- २४) ध्वनी प्रदूषण नियम सालापासून लागू करण्यात आला.
 १) १९९८ २) २००० ३) २००३ ४) २०११
- २५) पहिली मानवी पर्यावरण परिषद येथे घेण्यात आली.
 १) रिओे २) लंडन ३) स्टॉकहोम ४) म्युनीच
- २६) रामरात हे कोणते नाम आहे?
 १) विशेष नाम २) सामान्य नाम ३) सर्वनाम ४) भाववाचक नाम
- २७) शिवाजीला संभाजी म्हणून एक पुत्र होता. या वाक्यातील म्हणून हे काय आहे?
 १) सर्वनाम २) दर्शक सर्वनाम ३) विशेषण ४) नाम
- २८) ‘फिकट पिवळे फूल मला आवडते’. या वाक्यातील विशेषण कोणते?
 १) संपूर्ण वाक्य विशेषण आहे २) पिकट पिवळे
 ३) पिवळे फूल ४) फूल मला आवडते
- २९) ‘लंगडा’ या विशेषणाचा साधित धातू कोणता?
 १) लंगडणे २) लंगड ३) लंगड ४) लंगू
- ३०) द्विगुणित हे संख्यावाचन विशेषणाच्या कोणत्या प्रकारात येते?
 १) गणनावाचक २) आवृत्तीवाचक ३) क्रमवाचक ४) साकल्यवाचक
- ३१) मधूने शंकरावर अभिषेक केला. या वाक्यातील क्रियापदाचा प्रकार सांगा.
 १) सर्कर्मक २) अकर्मक ३) द्विकर्मक ४) उभयविद्य
- ३२) ‘सप्ताह’ या शब्दाचा समास निवडा.
 १) षष्ठी तत्पुरुष २) द्वंद्व समास ३) पंचमी तत्पुरुष ४) द्विगू समास
- ३३) ओठ कसले? हे दल गुलाबाचे, कुंतल कसले? हे बंध रेशमाचे अलंकार औळखा.
 १) रूपक अलंकार २) श्लेष अलंकार ३) अपन्हुती अलंकार ४) व्यतिरेक अलंकार
- ३४) “नृप” या शब्दाचा समानार्थी शब्द लिहा.
 १) नग २) रवी ३) भूप ४) मंडूक
- ३५) “वस्त्र” या शब्दाचा समानार्थी शब्द लिहा.
 १) पट २) वसन ३) अ, ब, क यापैकी सर्व
 ३) अंबर ४) चंद्रिका
- ३६) “चांदणे” या शब्दाचा समानार्थी शब्द लिहा.
 १) तारका २) चंद्रिका ३) ज्योत्स्ना ४) कौमुदी

- 37) "वडाची साल पिंपळाला" म्हणजेच.
 १) एखाद्याचे दोष दाखवणे
 २) एकाचे दोष दुसऱ्यावर ढकलणे

2) दोष लपविण्यास युक्ती योजने
 ४) एकाचे गुण दुसऱ्याला चिकटवणे

38) "कनक" या शब्दाचा समानार्थी शब्द नसणारा शब्द कोणता?
 १) हैम
 २) कान
 ३) हिरण्य
 ४) सुवर्ण

39) योग्य शब्द ओळखा.
 १) भूगोल
 २) तत्त्व
 ३) मंदिर
 ४) पाणी

40) "बोधपर वचन" म्हणजेच
 १) सुभाषित
 २) ब्रीदवाक्य
 ३) उपदेश
 ४) ध्येयवाक्य

41) जरी तुम्ही आला नाही तरीही हा प्रकल्प पूर्ण होणारच. वाक्य प्रकार ओळखा.
 १) केवल वाक्य
 २) विधानार्थी
 ३) संकेतार्थी
 ४) उद्गारवाचक

42) स्त्रीलिंग शब्द ओळखा.
 १) साखरभात
 २) गायरान
 ३) भाऊबहीण
 ४) उंट

43) पुलिंग शब्द ओळखा.
 १) भाजीपाला
 २) मिठभाकरी
 ३) लांडोर
 ४) कालंवड

44) संभाजीची घोडवौड सुरु झाली. अधोरेखित शब्दांची विभक्ती ओळखा.
 १) प्रथमा
 २) चतुर्थी
 ३) सप्तमी
 ४) षष्ठी

45) अधोरेखित शब्दाची विभक्ती ओळखा. विनोबांनी खूप पदयात्रा केल्या.
 १) द्वितीया
 २) षष्ठी
 ३) सप्तमी
 ४) तृतीया

46) अधोरेखित शब्दाचे सामान्यरूप ओळखा.
 अस्वलाला झाडावर चांगले घढता येते.
 १) झाडा
 २) झाड
 ३) झाडाखाली
 ४) झाडावरती

47) वाक्यातील उभयान्वयी अव्ययाचा प्रकार ओळखा.
 माझा पहिला नंबर आला कूऱी मी पेढे वाटीन.
 १) विकल्पबोधक
 २) संकेतबोधक
 ३) परिणामबोधक
 ४) स्वरूपदर्शक

48) अधोरेखित क्रियापदाचा प्रकार सांगा.
 पालीने झुरळ खाऊन टाकले.
 १) संयुक्त
 २) शक्य
 ३) उभयाविधि
 ४) सहाय्यक

49) खालील शब्दाचे वचन बदला.
 "वासरे"
 १) वासर
 २) खोँड
 ३) वासरू
 ४) पाढा

50) "पांढ्या दोऱ्याचे रिल" यातील दोऱ्या हा शब्द म्हणजे
 १) "दोरा" या शब्दाचे अनेकवचनी रूप आहे.
 ३) "दोरा" या शब्दाचे स्त्रिलिंग रूप आहे.
 २) "दोरा" या शब्दाचे विभक्ती प्रत्ययांत रूप आहे.
 ४) "दोरा" या शब्दाचे सामान्य रूप आहे.

51) The Boy was by a passing cyclist.
 1) clashed over
 2) struck down
 3) was struck
 4) struch down

52) Choose the correct noun forms of fail, enchanged, cool, inviting.
 १) failure, enchantment, cold, invitation
 ३) failure, enchantment, colling, invite
 २) failing, enchanting, cold, invitation
 ४) fail, enchant, cold, invitation

53) The first to come was Gangaram. (Use gangaram as the subject)
 1) Gangaram came first
 3) To come first was the Gangaram
 2) was Gangaram the first to come.
 ४) Gangaram was the first to come.

- 54) Choose the wrongly matched pair.
 1) ugly 'Lovely' 2) moving 'still' 3) melted 'froze' ✓4) rigid 'closed'
- 55) Select the noun from of "anxious" and the adjective from of "distance"
 1) anxious, distant ✓2) anxiety, distant
 3) anxiety, distance 4) anxiety, distantly
- 56) He sent Tukaram in search of water. (Frame a wh-type question to get the underlined part on answer)
 1) where did he sent Tukaram? 2) why did he sent Tukaram?
 3) when did he sent Tukaram? ✓4) what did he sent Tukaram?
- 57) Pick out the odd matching with reference to number.
 1) man-men ✓2) mouse-mouses 3) foot-feet 4) goose-geese
- 58) Find out correct meaning of "Solitary"
 1) singular ✓2) lonely 3) crowded 4) spectacular
- 59) Select the correct pair of the meaning of the word "value" and "veil"
 1) proud : vessel 2) useless : utensil
 ✓3) valley : covering of the face 4) velvet : vine
- 60) Choose the correct word to complete the following sentence meaningfully.
 Sachin Tendulkar is an cricket player of India:
 ✓1) eminent 2) eminence 3) Immanent 4) eminent
- 61) "She looks like a girl next door" - The underlined word in the above sentence functions as
 ✓1) an adjective 2) an adverb 3) a preposition 4) a noun
- 62) Which of the following is the most opposite in meaning of the word "latent"?
 1) uncontrolled ✓2) unconcealed 3) unconscious 4) undecided
- 63) Choose the adverb form of "Wisdom" from the following?
 1) wisdom fully ✓2) wisely 3) wiselying 4) wisdomly
- 64) Choose the causative verb form of "dignity" from the following.
 1) dignify 2) dignitory 3) dignite ✓4) dignify
- 65) "Nepotism" means
 1) To favour ones own relatives 2) To favour all
 2) To favour a few ✓4) misuse of power
- 66) "Stoic" is a person
 1) who talks much 2) who talks less
 3) who eats much ✓4) who is indifferent to pain or pleasure
- 67) Give synonym of "Dishy"
 1) Dashing 2) showy
 ✓3) sexually attractive 4) A countainer for cooking
- 68) Fill in the blanks with the correct preposition. You shall refrain telling lies.
 1) for ✓2) from 3) with 4) to
- 69) I have been living here 1972
 1) from ✓2) since 3) for 4) during
- 70) One who loves mankind is called.
 1) mercenary 2) neurotic ✓3) philanthropist 4) misanthropist
- 71) "Thing experience in the mind, but not in reality" means
 1) dream, virtual 2) image, hallusion
 ✓3) fancy, imagination 4) Hallucination, hulsion

- 72) Select the correct, order, from the alternatives in which the articles should be placed in the following sentence.

It was windy evening but they hired boat and went for sail along Coast.

- 1) a, the, an, a 2) the, an, a, a 3) a, a, an, the 4) a, a, a, the

- 73) Fill in the blank. - He is a and that he draws a good salary.

- 1) leftmant 2) lieutenant 3) lietenant 4) liftnant

- 74) "Ambidextrous" is a person who is

- 1) unable to use both his hands 2) able to use left hand better than right hand
3) able to use right hand better than left hand 4) able to use both hands equally well

- 75) Pick out the wrong pair.

- 1) Horse-stable 2) Lion-den 3) Dog-pen 4) Cat-Kitten

$$76) \frac{3^4 \times 2^7 \times 3^4 \times 2^5}{2^9 \times 3^8}$$

✓1) 2³

2) 2³ × 3¹

3) 2⁴ × 3²

4) 2⁴ × 3

- 77) एकारकमेचेद. सा.द.शे. १० रुपये दराने दोन वर्षांचे सरळ व्याज आणि चक्रवाढ व्याज यातील फरक १६ रुपये आहे. दोन वर्षांचे सरळ व्याज ३२० रुपये होत असेल तर ती रक्कम किती असेल?

- ✓1) १९,६०० 2) १,८०० 3) ३,२०० 4) ४,०००

- 78) एका आयताची लांबी ८ से.मी. असून कर्ण १० से.मी. आहे. तर त्याची रुंदी आणि परिमिती अनुकमे आणि इतकी असेल.

- 1) १८ सेमी, ३६ सेमी 2) ०६ सेमी, ३६ सेमी 3) ०६ सेमी, २८ सेमी 4) ३६ सेमी, ८० सेमी

- 79) गीता आणि सरिता यांच्या वयाची सरासरी २४ वर्ष आहे. गीताचे वय सरिताच्या दुप्पट असल्यास सरिताचे वय किती?

✓1) १६

2) ३२

3) ४८

4) ९६

- 80) मी एक संख्या मनात धरली. तिच्यातून ९ वजा केले. उरलेल्या बाकीला १३ ने भागले तेव्हा भागाकार १८ आला, बाकी उरली नाही तर ती मनात धरलेली संख्या कोणती?

- 1) २४१ 2) २५२ 3) २४३ 4) २३४

- 81) ताशी ७२ किमी. वेगाने जाणारी आगगाडी एक विजेचा खांब १२ सेकंदात ओलांडते, तर त्याआगगाडीची लांबी किती?

- 1) ३०० मी. 2) २४० मी. 3) १८० मी. 4) ३६० मी.

- 82) १५ मजूर रोज ८ तास काम करून एक काम १८ दिवसात पूर्ण करतात. तेच काम १६ मजूर रोज ९ तास काम करून किती दिवसात संपवतील?

- 1) १० 2) ८ 3) १२ 4) १५

- 83) एका नळाने एक पाण्याची टाकी १२ तासात भरते तर दुसऱ्या नळाने भरलेली टाकी २० तासात रिकामी होते. दोन्ही नळ एकाच वेळी चालू केल्यास, रिकामी टाकी किती तासात भरेल?

- 1) ६० 2) १५ 3) २० 4) ३०

- 84) रमेश व सुरेश यांच्या भांडवलाचे गुणोत्तर ४ : ५ आहे व मुदतीचे गुणोत्तर ३ : ४ आहे, तर त्यांच्या नफ्याचे गुणोत्तर किती?

- ✓1) ३ : ५ 2) ५ : ३ 3) ३ : ४ 4) ४ : ३

- 85) प्रदीप, प्रकाश, प्राची, प्रज्ञा ही भावंडे आहेत. प्राचीचे वय प्रज्ञाच्या वयाच्या दीडपट आहे. प्रदीपचे वय प्राचीच्या वयाच्या दुप्पट आहे, तर प्रकाशचे वय प्रज्ञाच्या तिप्पट आहे, तर या चौघात जुळी भावंडे कोणती?

- 1) प्रदीप-प्राची 2) प्रकाश-प्रज्ञा 3) प्राची-प्रज्ञा 4) प्रदीप-प्रकाश

- 86) सुमनचे वय स्वातीच्या वयाच्या निमपट आहे. दोर्घीच्या वयातील फरक १५ वर्ष असल्यास त्याच्या वयांची बेरीज किती?

- 1) ६० वर्ष 2) ३० वर्ष 3) २० वर्ष 4) ४५ वर्ष

८७)	४ व्यक्तींचे ४ वर्षांपूर्वीचे सरासरी वय १११ वर्ष होते. ४ वर्षांनंतर त्यांच्या वयांचे गुणोत्तर ३ :५५ :७ या प्रमाणात होईल, तर सर्वां मोठ्या व्यक्तीचे आजचे वय किती?	१) २८ वर्ष	२) १९ वर्ष	३) ३२ वर्ष	४) २४ वर्ष
८८)	एका गावाची लोकसंख्या ६,०५० आहे. तर दर ५ वर्षांची १० टक्के ने वाढते, तर १० वर्षांपूर्वी त्या गावाची लोकसंख्या किती होती?	१) ४८५०	२) ५४४५	३) ४९५०	४) ५०००
८९)	५ रुपये, १० रुपयेव २० रुपयांच्या समान नोटाघेतल्यास १०५० रुपयांत प्रत्येक प्रकारच्या किती नोटामिळतील?	१) ९०	२) ४०	३) ३५	४) ३०
९०)	जर शिक्षक दिन मंगळवारी आला असेल, तर त्याच वर्षी गांधी जयंती कोणत्या वारी येईल?	१) बुधवार	२) सोमवार	३) मंगळवार	४) रविवार
९१)	सूर्योदयाकडे रोहित तोंड उभा करून आहे. तो घड्याळांच्या काट्याच्या दिशेत ४५° कोणात वळला. त्यानंतर तो १३५° तून डावीकडे वळल्यास त्याचे तोंड कोणत्या दिशेस असेल?	१) आग्नेय	२) दक्षिण	३) पश्चिम	४) उत्तर
९२)	एका हॉलीवीलांबी १५ मीटर व लांबी १० मीटर असून हॉलमध्ये ०.२५ मी. लांबीच्या चौरसाकृती फरशाकिती असतील?	१) ४२००	२) २४००	३) २४०	४) ४२०
९३)	एका ट्रॅक्टरच्या पुढील चाकास व्यास २८ से.मी. असल्यास ८.८ अंतरामध्ये त्या चाकाचे किती फेरे होतील?	१) ५००	२) ५,०००	३) १,०००	४) ५०,०००
९४)	$560 \times 0.75 + 840 + 0.75 = ?$	१) १७४८३०	२) १७३२५०	३) १७५०००	४) १७५००
९५)	३,३३,३३३..... या संख्या मालिकेतील पहिल्या ७ संख्या घेऊन त्यांची बेरीज केली असता, त्या बेरजेतील संख्येत दशक स्थानाचा अंक कोणता असेल?	१) १	२) ३०	३) ७	४) ५
९६)	एका सायकलच्या दुकानात काही दुचाकी व काही तीन चाकी सायकली आहेत. त्यांचे हॅन्डल्स मोजल्यास ४० भरतात व चाके मोजल्यास १०४ होतात. तर त्यापैकी दोन चाकी व तीन चाकी सायकली अनुक्रम किती?	१) २४, १६	२) १८, २२	३) २२, १८	४) १६, २४
९७)	एका क्रीडास्पर्धेत जिंकलेल्या खेळासाठी ४ गुणमिळतात आणि हरल्याबद्दल २ गुणकमी होतात. विराजने सर्वच्या सर्व १५ खेळात भाग घेतला. त्याला एकूण २४ गुणमिळाले तर त्याने जिंकलेल्या खेळांची संख्या किती?	१) ६	२) ९	३) १२	४) ८
९८)	एका संख्येला ५ ने गुणून ८ ने भागायचे होते. त्याएवजी चुकून ८ ने गुणून ५ ने भाग दिला, तेव्हा ६.४ हे उत्तर आले तर खेरे उत्तर काय असले पाहिजे?	१) ३६	२) ४९	३) ४०	४) २५
९९)	एका व्यापार्याने प्रत्येकी ६.२५ रुपये प्रमाणे ज्यारीची १२ पोती घेतली. ती घरापर्यंत आणण्यासाठी ६०० रुपये वाहतूक खर्च झाला. तर या व्यवहारात झालेला शेकडा नफा अगर तोटा किती?	१) शे. ११ नफा	२) शे. ८ नफा	३) शे. ७ नफा	४) शे. ९ नफा
१००)	एका गोठ्यातील बैलांना गवताच्या ३९२ पेंड्या ७ दिवस पुरतात, तर १९६० पेंड्या किती दिवस पुरतील?	१) ३५	२) ३४	३) ३३	४) ३२